

Giv

ADGANG

til deltagelse

Recovery starts when you find someone to relate to

Rehabilitation begins when the invisible walls falls

Finn Blickfeldt Juliussen

Forfatter. Specialkonsulent

Inddragelse og samskabelse bliver ny normal i evaluering og implementering. Nærmeste Next Practice.

Parallelsession 11. Finn Blickfeldt Juliussen. Forfatter. Specialkonsulent. .

Participatory Co-design, evaluerings-og implementeringsteams baseret på fysisk nærværende aktive ledere, empowered borgere og dedikerede fagprofessionelle er løsningen på et ellers vildt problem: I mange år og mange steder stadigvæk, er måden vi standard-implementerer på, opskriften på "Ikke-implementering". Hvordan? F.eks ved at ansætte en ekstern projektleder som rejser sammen med mængder af viden når projektmidlerne ophører. Kombineret med en fraværende ledelse som ned-delegerer projektledelsen til eksterne uden personaleansvar. Kombineret med varierende grader af "Neglect" ift hvordan hovedpersonerne (borgerne) forholder sig til det som ønskes implementeret. Kombineret med ... ja kom og lyt med. Og bidrag gerne i denne dialogiske vidensgenerering med erfaren implementeringskonsulent. Som siden 2008 har bidraget til mange projekter som viste sig at gå fra projekt til fast drift og udbredelse. F.eks Forebyggelse af magtanvendelse på botilbud. LA2. Åben Dialog. Recovery-orienteret rehabilitering. Peers og medarbejdere med brugererfaring. Hvordan? Læs evalueringsrapporterne. Eller deltag i denne workshop.

Pointer

Hvis man forestiller sig at Gentofte, Aarhus, Roskilde og Hjørring summede fælles op om at lære af hinanden - så ville man få den stærkeste lokalsamfundsbase inde i indsats jeg kan forestille mig. Langt stærkere end de fire kommuners lokalsamfundsbase inde i indsats hver for sig.

Hvis man forestiller sig at al evaluering både er kvalitativ og kvantitativ, så får den stærkeste evaluering jeg kan forestille mig. Defactum & Buus.

Hvis erfarings-eksperter inddrages samskabende i tilbuds og kommuners implementeringsteams - fra start til slut. Og evaluator ligeså, så ville vi få den stærkeste implementering, forankring og evaluering jeg kan forestille mig.

Fremtidsmusik

Dagens spørgsmål

1) hvad finder du særlig interessant?

2) hvad finder du særligt inspirerende?

3) hvad bliver du nysgerrig på at høre mere om?

Implementeringsteam i dansk kommune

Participatory Co-design

Participatory Co-design Evaluerings-og implementeringsteams baseret på fysisk nærværende aktive ledere, empowered borgere og dedikerede fagprofessionelle er løsningen på et systemisk implementeringsproblem.
Et systemisk implementeringsproblem som også bliver et evalueringsproblem

Rolle	Ansvar	Nøglebidrag til evaluering	Med-ejerskab i praksis. EFFEKTIVT
Leder og souschef faste mødeledere i implementeringsteams	Sikrer strategisk retning, ressourcer og prioritering	Holder fokus på målene, sikrer at evaluering bruges aktivt i beslutninger	Faciliterer refleksion gennem feedback-loops. Deler overvejelser med teamet og delegerer udvalgte beslutningsrum
Empowered erfarings-eksperter i implementeringsteams	Bidrager med erfaringsviden, test af løsninger, feedback	Giver kvalitative data om relevans, tilgængelighed og oplevet effekt	Høres ift. designvalg, er medbesluttende i prioriteringer og medudviklere af indikatorer og evalueringsspørgsmål
Dedikerede fagprofessionelle i implementeringsteams	Implementerer i praksis, dokumenterer processer	Leverer data om metodebrug, barrierer og succesfaktorer	Høres ift. designvalg, er medbesluttende i prioriteringer og medudviklere af indikatorer og evalueringsspørgsmål
Princip-baseret evaluering i implementerings teams	Evaluators og team udvælger prøvehandlinger ift. udvalgte principper. Principperne fungerer fleksibelt handlingsguidende. Uden at miste det enkelte principsguidende klarhed	Evaluators tilpasser evaluering efter input fra teamet. Evaluerer ift. om de valgte principper også guider i uforudsete situationer og på tværs af kontekster.	Evaluators deler overvejelser og faciliterer drøftelser om evalueringen. Bidrager med forslag til nye prøvehandlinger og feedback-loops

Monologisk eller DEMOKRATISK evaluering?

Første-persons-perspektiv: et indefra-perspektiv:

erfarings-eksperten giver selv udtryk for sine holdninger, oplevelser og ønsker. Fagprofessionelle skal ved hjælp af relevante metoder få indblik i erfarings-ekspertens oplevede situation og oplevede behov. Erfarings-ekspertens ønsker og værdier skal tages alvorligt og tillægges værdi i beslutninger, der træffes af erfarings-eksperten selv.

Dialogisme. Anden-persons-perspektiv: et tilstræbt indefra-perspektiv: Fagprofessionelles forsøg på at sætte sig ind i erfarings-ekspertens situation, oplevet af erfarings-eksperten og erfarings-ekspertens selv-valgte netværk. Der tales derfor med erfarings-eksperten og erfarings-ekspertens selv-valgte netværk

Monologisme. Tredje-persons-perspektiv: et udefra-perspektiv: Fagprofessionelles syn på en patient/klient, primært baseret på en generaliseret forståelse af, hvad det vil sige at være patient/klient med en given diagnose/funktionsevnenedsættelse/problemstilling. Fagprofessionelle syntes at kende patientens/klientens behov ud fra diagnosen/funktionsudredningen/problemstillingen

”Værskaber” (”Place-making”). Demokratisk samskabelse
Gensidig støttet funktionsevne 1:1

Re-orientering er demokratisk samskabelse

Gensidig støttet funktionsevne

Implementeringsteam. ~~Støt 1:1 Før. Under. Efter.~~

Mennesker drives af drømme, mening og netværk

Psykiater Ludwig Binswanger: Mennesker drives og motiveres mere af hensigter, end af årsager. Mennesker er fremadvendte. Derfor giver det mening at fokusere på: Hvad drømmer du om, hvad håber du på, hvad ønsker du?

Mennesket ses bedst som tilblivende i vækst og vendt mod fremtiden, som verdensvendte og verdensinteresserede væsner.

At blive fastholdt i et bagudskuende sygdomsorienteret blik som systematisk søger efter årsager til nutidens kriser, er **IN-EFFEKTIVT**.

Binswanger: Umwelt. Mitwelt. Eigenwelt

Emmy van Deurzen: Overworld

OVERWORLD? Mange drømmer om kæreste, netværk og familie
Men hjælpes ikke med adgang til deltagelse. Fordi udefra-
perspektivet systematisk flytter problemer ind i menneskers
hjerner og afkobler netværket

Citat: *Det som i et interventionsperspektiv ses som onder der skal elimineres, er
konstituerende dele af erfarings-ekspertens meningshorisont og identitet*

MEN bag ethvert problem bor en menneskelig
drøm.

**Og drømmen
kom
først**

OVERWORLD? Mange drømmer om netværk, uddannelse og job
Men hjælpes ikke med adgang til deltagelse
Bag ethvert problem bor en frustreret drøm...

MEN

**Drømmen
kom
først**

Når udefra-perspektivet systematisk flytter problemer ind i menneskers
hjerner og afkobler netværk.

*Citat: Det som i et interventionsperspektiv ses som onder der skal elimineres, er
konstituerende dele af erfarings-ekspertens meningshorisont og identitet*

Virkningskæden som virker

A) Når erfaringseksperter oplever øget kontrol med egen situation og hverdag . . .

B) så falder erfaringseksperters angst . . .

C) . . . så stiger erfarings-eksperters
trivsel, funktions- og samarbejdsevne !

Virkningskæden som virker

Når vi laver udredning, mål, handleplan og indsats som:

- 1) baseres på erfarings-ekspertens drømme, ønsker, håb og ressourcer.
- 2) gør at erfarings-eksperten oplever sig set, hørt, respekteret og godt hjulpet.
- 3) samskabes med erfarings-eksperten og dennes selvvalgte netværk

+ *systematisk får feedback - fra erfarings-eksperten*

Så får vi øget dokumenteret effekt !

CHIME GIVER ADGANG TIL KONTROL

På baggrund af forskning . . .
. . . ses fem kendetegn for personlig recovery:

- Forbundethed (**C**onnectedsnes, 86 pct.)
- Håb (**H**ope and Optimism, 69 pct.)
- Identitet (**I**dentitity, 75 pct.)
- Mening (**M**eaning and Purpose) 66 pct.)
- **E**mpowerment(91 pct)

ADGANG TIL IMPLEMENTERINGSTEAM?

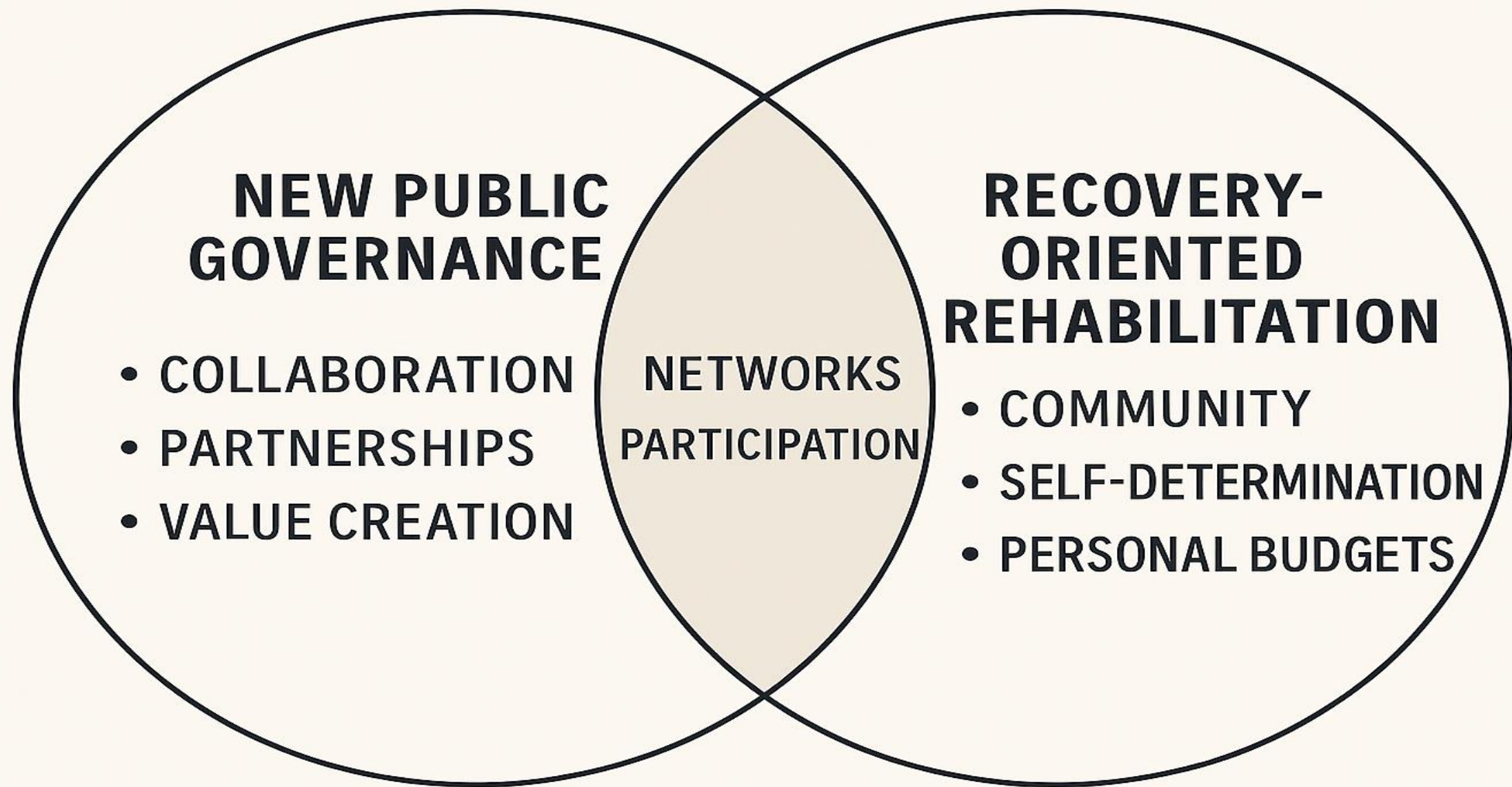
Tjek 3

Stiller tre spørgsmål til hvem der egentlig er i kontrol:

- 1) Er det erfarings-ekspertens drømme, ønsker og håb, som sætter handleplanens mål?
- 2) Udvikles der mål med afsæt i erfarings-ekspertens ressourcer?
- 3) Inddrager samtalerne 1-6 personer fra erfarings-ekspertens selv-valgte netværk? Og retter indsatserne sig ind i lokalsamfundets almene fællesskaber?

I det omfang fagprofessionelle kan svare JA til disse tre spørgsmål, så kan omlægning til recovery-orienteret rehabilitering siges at være godt i gang.

Dimension	Fords samlebåndsproduktion	New Public Managment
Formål	Masseproduktion af biler hurtigt og billigt	Effektivisering af offentlige ydelser og service
Metode	Standardiserede arbejdsstrin i fast rækkefølge	Standardiserede procedurer, manualer og målstyring
Styring	Ledelsen kontrollerer tempo og opgaver	Ledelsen styrer via KPI'er, kontrakter og rapportering (Key Performance Indicators)
Arbejdsdeling	Hver arbejder udfører én specialiseret mikroopgave	Opgaver opdeles i snævre roller med klare ansvarsområder
Måling af succes	Antal producerede biler pr. tidsenhed	Opfyldelse af mål, nøgletal og performanceindikatorer
Effektivitetsgevinst	Produktionstid reduceret fra 12 timer til ca. 90 min	Hurtigere sagsbehandling, lavere omkostninger pr. enhed
Konsekvens for medarbejdere	Ensformigt arbejde, lav autonomi, risiko for fremmedgørelse	Mindre fagligt råderum, risiko for fokus på kvantitet frem for kvalitet
Inspiration	Taylorisme og industriel revolution	Private virksomheders ledelses- og produktionsmetoder

Hvad karakteriserer NOA-orienterede kommuner?

Dokumenteret bevægelse i kontinuummet mellem kompenserende og udviklingsorienterede indsatser.

- 1) De fokuserer på og dokumenterer erfarings-eksperternes oplevede værdi
- 2) De bryder dokumenteret "glaslofter". Lykkes med at bryde strukturelle/systemiske barrierer for deltagelse
- 3) De væver stærke lokalsamfundsbase netværk som dokumenteret giver erfarings-eksperter adgang til lokalsamfundets uddannelses- arbejds- og foreningsliv
- 4) De tilbyder adgang til "Støttet funktionsevne" gennem re-orienteret følge- og partnerskab
- 5) De involverer dokumenteret erfarings-eksperter samskabende. Ikke kun interventionspraksis.
- 6) De tilbyder flere dokumenterede re-orienterede tilgange og metoder (drømme, ønsker og håb)
- 7) De tilretter indsatserne efter WHO's parametre for god praksis: En praksis som er:
 - a) personcentreret, b) lokalsamfundsbase og c) flugter med basale menneskelige behov.
- 8) De kapacitetsopbygger peer-uddannelse
- 9) De opbygger lavtærskeltilbud og recovery-skoler, hvor faglige eksperter tilrettelægger undervisningen og underviser i samarbejde med erfarings-eksperter (peer-undervisere).

NOA-ORIENTEREDE KOMMUNER

AARHUS KOMMUNES VEJ TIL RECOVERY-ORIENTERING. 2007.

Masterplan 2007

- 1) erfarings-eksperternes indflydelse styrkes på alle niveauer
- 2) Erfarings-eksperterne støttes til at udvikle brugbare løsninger og strategier
- 3) Erfarings-eksperterne og netværket støttes til at bevare kontakt
- 4) Erfarings-eksperterne og netværket støttes til at genopbygge brudte kontakter
- 5) Erfarings-eksperterne får adgang til uddannelse og arbejde, samt støtte til at bevare job
- 6) Erfarings-eksperterne får adgang til civilsamfundets tilbud og støtte til at blive ligeværdige med borgere
- 7) Erfaringseksperterne oplever sammenhæng og kontinuitet i alle indsatser
- 8) Erfarings-eksperterne mødes af kompetente fagprofessionelle, der arbejder med udgangspunkt i vidensbaserede metoder og processer

NOA-ORIENTEREDE KOMMUNER

Kilde: Andersen, T.K. (2017) Gentofte får de gode ideer frem hos borgerne. Ugebrevet Mandag Morgen 1.1.2017

Model: Over 100 borgere har sammen med de lokale politikere i Gentofte Kommune succes med at finde nye løsninger på store udfordringer.

100 udpegede borgere har indgået i arbejdsgrupper på rådhuset for sammen med de lokale politikere at finde på nye løsninger og strategier for Gentofte.

”Tidligere besluttede vi i hele 98 pct. af sagerne dét, som forvaltningen havde indstillet. Nu vender vi det hele på hovedet. Nu starter vi med at se på, hvad vi vil med vores kommune, og vi gør det sammen med borgerne.

Borgmester Hans Toft

En stor del af arbejdet i de gamle, politiske udvalg er erstattet af nye og midlertidige opgaveudvalg, de såkaldte § 17, stk. 4-udvalg. Her sidder der typisk 5 politikere og 10 borgere i hvert udvalg for at finde på nye ideer, løsninger og strategier. Udvalgene har ingen formel beslutningskompetence, men i praksis har det været sådan, at de indstillinger, der kommer fra udvalgene, vedtages i de politiske udvalg.

Hovedresultater fra Buus et al., 2018

Målestørrelse	Open Dialogue	Kontrolgruppe
Psykiatriske indlæggelser	Lavere brug over tid	Højere brug over tid
Skadestuebesøg	Lavere brug over tid	Højere brug over tid
Kontakter til egen læge	10–15 % færre	Ingen ændring
Antipsykotisk medicin	Tendens til mindre brug	Ingen ændring

Kilde: Lægsgaard, MM, Balleby, M. Nørbæk, A, Pilegaard, K (2017)
Kvalitet i den kommunale indsats over for borgere med svære psykiske lidelser: Åben Dialog. Implementerings- og effektevaluering. DEFACTUM, Region Midtjylland for Socialstyrelsen

En national evaluering af Åben Dialog i perioden 2014-2016, involverede fem kommuner. Evalueringen viste en signifikant positiv udvikling i borgernes mentale trivsel.

"Åben Dialog gav borgerne større forståelse, mere håb og en tryk relation til de professionelle."

Evalueringen af Åben Dialog i perioden 2014–2016 viser, at borgerne generelt havde meget positive oplevelser af indsatsen. Hele "98 pct. af Åben Dialog-netværksmøderne vurderede borgerne, at møderne 'i høj grad' eller 'i nogen grad' havde givet dem en større forståelse for deres situation" (s. 49). Ligeledes oplevede "92 pct. af borgerne, at netværksmøderne havde givet dem en oplevelse af, at der var nye muligheder og håb" (s. 50). I de kvalitative interviews fremhævede borgerne, at "den åbne samtaleform gjorde det lettere at tale om svære emner, fordi alle kunne bidrage på lige fod" (s. 66), og at "kontinuiteten i møderne skabte trykthed og styrkede relationen til de professionelle" (s. 68). Samlet peger evalueringen på, at Åben Dialog ikke blot styrkede borgernes mentale trivsel, men også bidrog til øget håb, forståelse og relationel trykthed.

FINN BLICKFELDT JULIUSSEN

RECOVERY-ORIENTERET REHABILITERING

RE-ORIENTERING
FOR MENTAL SUNDHED